wägga tõe leidnud ollewad. Seſt ajaſt, mil ſedda teada ſaime, ei olle meie tarwis arwand ennestele töiſt ilmaklaſi östa, kui ſe, mis meil olli, katki olli tehtud; waid watame agga ämblikute järrele, mis hone nurkadesſe omma wörku tewad.

Kui innimene kaua neid tähhele pannud, ja köik nende wiſid tunneb; ſiis teab ta tunni peäle etteüttelda, mis ilm tänna ehk hommen hakkab teggema. Kui head ilma on tulemas, ſiis näikſe ämbliko esſimeſed jallad temma pessahaugo ſuuſt wäljas ollewad. Sedda parremaks ilm on minnemas, ſedda ennam ſirrutab ta neid wälja, ja tulleb iſſi wimaks, kui ilm öige heaks ſanud, pole kehhaga pesſaſt wälja; ja kui laggedal on wörku teggemas, ehk ſedda köhhendamas: ſiis wöib julgeste ehk kihlagi ſelle peäle weddada, et ilm järsko mönneſt päwaſt wägga hea, kuiw ja ſelge ſaab ollema.

Kui ämblik omma pessahaugo ſuu ees ſeiſab, nenda, et näitab, kui tahhaks ſisſeminna; ſiis näeb ja otab pahha ilma, mis päewa ehk kahhe pärraſt, ſedda möda kuida lähhemal ehk kaugemal ſuuſt on ſeismas, wiſſiſte ſaab tullema. Kui ſaddu käes, ſiis poeb pessaſſe: ömmetige, kui taggumene öts wälja jäeb, ſiis ei ſa kauemine, kui kahheſt ehk kolmeſt päwaſt wihma ſaddama; agga, kui hopis ſiſſe ja tahha lähheb, nenda, et temmaſt ühtigi ei nähta: ſiis tulewad rängad ja ſauliſed ilmad, ja kui wimaks pesſa ſuuhauku kinnitömbab, ehk ſedda kinnikoub: ſiis on kanged marrud, ja ſüggiſel ajal külma; talwel tuisku ehk pakkaſt tullemas.

Tule käes on ämblikud talwiſel ajal uimuſes, nenda kuida muudki ſeſuggueſed lomad: agga tubbades, mis köetakſe, ellawad niſamma priskeste kui ſuwwelgi; muud kui et agga kokkokortſuwad, et neil ſel ajal toitu polle ſada, ja wöiwad nemmad mitto kuud ſömata ſeista; kuida ſedda teadmiſeſt wöime üttelda, et ükskord Oktobri-kuu alguſt Jürripäwani, ſuurt ämblikut ſömata ſure klaſi ſees olleme piddanud, ilma, et olleks ärralöpnud, muud kui et agga wägga lahjaks ſai; kokkokortſus, egga ſidi jöudnud kedrata.

Ei olle ſiis tallo perremehhel ei ilmaklaſi, egga ilmu näitawad meeſt ja naeſt tarwis ſeina peäl piddada, muud kui öppigo agga ämblikuid terraſelt tähhelepannema: ſiis ſaab

igga öhtu etteteadma, misſuggune ilm töiſel päwal ſaab ollema. Arwame, et ſelle asjaga, mis iſſienneſeſt mönnel ehk tühhi näitab ollewad, möistliko majamehhele head olleme kulutand ja teada andnud: ning, et iſſi ſaab näggema, kui ſaggedaste ämblikud ja ilmad neid ilmu walleks ajawad, mis kallendri teggija kalendriſſe kirjutand.

Ilmas on paljo immet, mis innimene köige arwamiſega mitte iggaköra öska möista, kuida ſe ſünnib, ehk miks ſe nenda ſünnib. Nenda on Some-maal üks märka ſuur ja püsti ſeiſaw kiwwi, mis ſeälane rahwas ilma-kiuruks kutſub; agga kiuruks nimmetab Some rahwas ſedda linnuke, mis meie leokeſe útleme ollewad.

Seſamma ilma-kiur, ehk kiwwi, näitab kaks, wahheſt ka kolm päewa ilmu ette. Kui parrajad ja kuiwad ilmad; ſiis on temma karw walwakas; kui ilm wihmale tahhab minna; ſiis lähheb tummedaks; löewad mustad plekkid külge, ja on karw ſedda tummedam, ja plekkid ſedda mustemad, ſedda rängem ja pitkem wihm tahhab olla. Prantſuſe-maal on kaks ſeddaſammaſuggut kiwwi, mis töistwiſi ilmu näitwad. Möllemad on wägga ſured ja körged kaljo pakkud ehk ſambad, mis körge kaljo-mäe ötſas ſeiſwad. Üks neiſt hakkab iſſienneſeſt waruma *), ja töine üllewel tule käes, kummiſſema, kui ilm wihmale ehk kuiwale tahhab minna.

Nenda on ſiis ilmas, liggimail ja kaugel, Jſſanda kätetöed möiſtlikt ja märkaja innimeſele immet näitamas; loja tarkuſt ja armu kulutamas, ja meid köikipiddiſeks kaſuks targemaks öppetamas; kui meelt ja möiſtuſt öiete prugime, ja terraſe mele ja lahti ſüddamega, Jummala lodud asjade keskes ligume. Oh! ſiis kerkib ſüdda rinnus; ſiis möistan, et Jummal mind esſimeſeks ſugguks omma lomade ſeas lonud; ſeſt et mulle meelt ja möiſtmiſt andnud, tedda, temma wägge, tarkuſt, armu ja heldust temma ſuriſt ning ka wähhemiſt teggudeſt nähha ja tunda; tedda armaſtada; temma peäle lota; temma kutſumiſt kuulda, ning tedda puhtaſt ja ſelgeſt ſüddameſt öige armaſtuſega kita ja tännada.

*) pierre tremblante und pierre sonnante in den Sevennen.